

gemeente Bronckhorst

Raadsvoorstel

Datum : 24 februari 2022

Kenmerk : Z123111/Raad-00718

Portefeuillehouder : W.W. Buunk

Onderwerp : Omgevingsvisie Bronckhorst 2035

Geachte leden van de gemeenteraad,

Voorstel

1. De Omgevingsvisie Bronckhorst 2035 vast te stellen. Voor de vijf strategische opgaven te besluiten dat onze inzet is:
 - a. Onze dorpen en buurtschappen ontwikkelen zich, elk op hun eigen manier. Passend bij hun karakter en identiteit. Alle inwoners doen mee en dragen bij aan hun gemeenschap. Activiteiten, cultuur en tradities floreren.
 - b. De kenmerkende groenstructuren, bomen en andere landschapselementen en ons rijke erfgoed zijn verder versterkt. De kwaliteit van bodem, water en lucht zijn goed en het landschap is in staat de effecten van het veranderende klimaat op te vangen.
 - c. Bronckhorst staat nationaal op de kaart als ontwikkelaar van gezonde en innovatieve agro-foodproducten. Lokaal gewortelde familiebedrijven vormen in 2035 nog altijd het hart van onze landbouw.
 - d. Bronckhorst is in 2030 energieneutraal en klimaatrobuust. Daarom zetten we in op een groei van hernieuwbare opwek van energie en de ontwikkeling van een klimaatrobuuste omgeving.
 - e. In 2035 scoort Bronckhorst op alle aspecten van positieve gezondheid het hoogst van de Achterhoek. Onze leefomgeving stimuleert meedoen, werken, bewegen en ontmoeten
2. Het college op te dragen de omgevingsvisie uit te voeren met een beperkt aantal omgevingsprogramma's, in het bijzonder voor Werklocaties, Wonen, Energietransitie & klimaatadaptatie en Landschappelijke kwaliteit & erfgoed;
3. De samenhang in het gemeentelijke omgevingsbeleid te borgen en de omgevingsvisie te positioneren als centraal strategisch beleidsdocument voor het fysiek domein door
 - a. nieuw strategisch beleid voor het fysiek domein voortaan via actualisatie op te nemen in de omgevingsvisie;
 - b. geen andere beleidsnota's voor het fysiek domein meer op te stellen, tenzij wettelijk verplicht;
 - c. bij vaststelling van omgevingsprogramma's de aansluiting met de strategische beleidsuitspraken van de omgevingsvisie te borgen en de bestaande gemeentelijke beleidsnota's op het betreffende thema in te trekken.
 - d. de structuurvisie en andere verouderde beleidsnota's in te trekken zoals genoemd in de bijlage 'bestaande beleidsnota's fysieke leefomgeving' (regelnummer 7, 11, 16, 18 en 20).

Inleiding

In de Routekaart Invoering Omgevingswet (maart 2019) is de volgende ambitie uitgesproken voor het Omgevingsbeleid van de gemeente Bronckhorst:

“We maken een omgevingsbeleid waarin inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties optimaal in staat zijn initiatieven te nemen, waarin we als gemeenten sturen op onze taken en maatschappelijke doelen en waarmee we de kwaliteit van onze prachtige leefomgeving borgen & verbeteren.”

In de Startnotitie omgevingsvisie (januari 2020) zijn de kaders vastgelegd voor de uitwerking van één van de nieuwe kerninstrumenten, de omgevingsvisie. Samengevat is het beoogde resultaat:

- Een koersdocument richting 2035 met een compleet strategisch beleidskader dat alle andere bestaande beleid voor de fysieke leefomgeving vervangt. Door heldere keuzes op hoofdlijnen voor de fysieke leefomgeving is de uitwerking in programma's en de uitvoering in regels flexibel.
- Een visie die eigen is aan Bronckhorst en daarmee herkenbaar voor inwoners en ondernemers. De visie nodigt inwoners uit en inspireert tot het ontplooiën van initiatieven, die aansluiten bij de gewenste toekomstige fysieke leefomgeving. Hierbij is de rolverdeling en de verhouding tussen samenleving en gemeente helder.
- Een visie die bondig is en toegankelijk is vormgegeven, zodanig dat het makkelijk kan worden aangepast of geactualiseerd waar en wanneer nodig.

De afgelopen periode is met vele collega's, stakeholders, inwoners en raadsleden gewerkt aan de totstandkoming van de Bronckhorster Omgevingsvisie. De visie, met de blik op 2035, gaat over onze toekomstige leefomgeving en hoe deze er voor Bronckhorst uit gaat zien. De visie gaat in op de vraag hoe we op lange termijn om gaan met vijf strategische opgaven, te weten: sterke dorpen & leefbaar platteland, landschappelijke kwaliteit, energie & klimaat, slimme economie & landbouw, gezonde leefomgeving.

De omgevingsvisie is opgebouwd vanuit het Verhaal van Bronckhorst, waaraan de Bronckhorster waarden en beginselen zijn ontleend. Per strategische opgave hebben we beschreven welke ambities we hebben richting 2035. De ambities zijn uitgewerkt in richtinggevendende uitspraken en verbeeld in illustraties voor vijf typen situatie (dorpen, dorpsranden, in en rond buurtschappen, landgoederen, landelijk gebied). Ook zijn de ambities uitgewerkt in een aantal aandachtsgebieden.

Afstemming

De ontwerp visie is tot stand gekomen via uitgebreide participatie. Ondanks de beperkingen door corona hebben via uiteenlopende kanalen een groot aantal inwoners, experts, ondernemers, maatschappelijke (belangen)organisaties en ketenpartners bijgedragen aan de visie. Intern is samengewerkt met de raadswerkgroep Omgevingwet en collega's uit alle clusters van de organisatie.

Het hart van de externe participatie was in de vorm van werkateliers: bijeenkomsten waarin we met inhoudelijk betrokkenen en belanghebbenden in gesprek gingen over de strategische opgaven. We beantwoorden samen de vragen: hoe gaan we met de strategische opgaven om in de toekomst en wat zijn de mogelijkheden die passen bij de gemeente Bronckhorst, en welke juist niet? Inwoners vroegen we via stellingen in een online inwonerpanel. En op streekmarkten gingen we met elkaar in gesprek over de omgevingsvisie. Door de rode draad te vinden en de belangrijkste thema's te filteren, verwerkten we deze input in de

omgevingsvisie. Daarnaast organiseerden we een fotowedstijd 'De verborgen schatten van Bronckhorst'. De mooie beelden die dit opleverde, komen terug als beeldmateriaal in de visie.

Het ontwerp van de omgevingsvisie is gedeeld met iedereen die eraan bijgedragen heeft en andere geïnteresseerden. In een periode van 6 weken heeft iedereen zienswijzen op de ontwerp omgevingsvisie kunnen indienen. Tijdens de terinzagelegging zijn digitale bijeenkomsten georganiseerd waarin het college gesproken heeft met ketenpartners over de ontwerp omgevingsvisie.

Beoogd effect

Het beoogde effect van de omgevingsvisie is meerledig:

- De omgevingsvisie geeft richting aan de gewenste ontwikkeling van onze leefomgeving. De visie geeft duidelijkheid over welke ontwikkeling van Bronckhorst we voor ogen hebben. Dit helpt initiatiefnemers, belanghebbenden en onszelf bij het ontwikkelen en beoordelen van initiatieven in de komende vijftien jaar waarin zich majeure maatschappelijke opgaven aandienen.
- De omgevingsvisie vergroot de toegankelijkheid van ons beleid voor de fysieke leefomgeving, door bundeling van alle relevante beleidsuitspraken. De visie bevat een bondig doch compleet strategisch beleidskader voor het fysiek domein. Dit kader vervangt, na vaststelling, het bestaande strategisch beleid voor de fysieke leefomgeving.
- De omgevingsvisie helpt bij het bepalen van de benodigde inzet. De visie brengt de vertreksituatie in beeld en de doelen voor 2035. Dat geeft handvatten om te sturen op inzet van gemeentelijke middelen. Op basis van monitoring van het doelbereik kan zo nodig worden bijgestuurd (via inzet in de omgevingsprogramma's) en de visie worden geactualiseerd.

Argumenten

1.1 De omgevingsvisie voldoet aan de door de raad gestelde eisen

In de Startnotitie omgevingsvisie (januari 2020) zijn de kaders vastgelegd voor de uitwerking van de omgevingsvisie. Het voorliggende resultaat geeft daar invulling aan, zowel inhoudelijk als in de manier waarop de visie tot stand is gekomen.

1.2 De ingediende zienswijzen zijn de afsluiting van een breed participatietraject

De omgevingsvisie is tot stand gekomen na een breed participatietraject waarin op verschillende momenten en op verschillende wijzen inwoners en belanghebbenden mee konden praten. Na het ter inzage legging door het college eind november 2021, zijn digitale bijeenkomsten met ketenpartners georganiseerd waarbij de visie is toegelicht en er gesprekken plaats hebben gevonden met het college. Op de ontwerp omgevingsvisie zijn 26 zienswijzen ingediend. Deze zienswijzen zijn afkomstig van inwoners en stakeholders. Met de mogelijkheid van het indienen van deze zienswijzen is een breed participatietraject om te komen tot de omgevingsvisie afgerond.

2.1 De zienswijzen hebben geleid tot verdere aanscherping van de omgevingsvisie

In de Reactienota zijn alle ingediende zienswijzen verwerkt en voorzien van een concept beantwoording. In verband met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) zijn de zienswijzen geanonimiseerd. Met het voorgestelde antwoord is tevens aangegeven of de zienswijzen wel of niet tot een wijziging in de ontwerpvisie hebben geleid.

De hoofdlijnen van de zienswijzen zijn als volgt:

- Er is breed waardering voor de totstandkoming, opzet en uitwerking van de omgevingsvisie;

- Ketenpartners als provincie, waterschap, VNOG en GGD geven aan dat zij hun belangen op een passende manier verwerkt zien in de omgevingsvisie;
- Partners en inwoners hebben de tijd genomen om via hun zienswijzen constructief mee te denken over concrete tekstuele aanscherpingen van de ontwerp visie.

Een terugkerend thema in de zienswijzen betreft het karakter van visie en de positionering ten opzichte van omgevingsprogramma's en omgevingsplan. De visie bevat het strategisch kader, de omgevingsprogramma's en het omgevingsplan zijn gericht op concrete uitvoering.

3.1 Met het vaststellen heeft Bronckhorst een strategische visie voor het fysiek domein voor de komende jaren

Op het moment dat de raad de omgevingsvisie vaststelt beschikt Bronckhorst over een strategische visie voor het fysiek domein tot 2035. Deze zal worden uitgevoerd met omgevingsprogramma's en een omgevingsplan. De visie is dynamisch van aard en kan periodiek worden geactualiseerd, onder meer wanneer nieuwe strategische beleidsuitspraken gewenst zijn of uit monitoring van het doelbereik blijkt dat bijsturing gewenst is.

3.2 De omgevingsvisie vervangt bestaande en nieuwe beleidsdocumenten in het fysiek domein

Met de omgevingsvisie is er een brede visie voor Bronckhorst ontwikkeld op alle relevante onderdelen van het fysiek domein. Strategische beleidsuitspraken uit bestaande beleidsnota's zijn opgenomen in de omgevingsvisie. De meer op uitvoering gerichte onderdelen van bestaande beleidsnota's worden ondergebracht in op te stellen omgevingsprogramma's of andere uitvoeringsprogramma's.

Bij de vaststelling van de omgevingsprogramma's kunnen de betreffende beleidsnota's formeel worden ingetrokken. Daarbij borgen we dat de strategische beleidsafspraken afdoende zijn opgenomen in de omgevingsvisie. De andere (sectorale) beleidsdocumenten worden daarna niet meer gehanteerd in ambtelijke advisering en bestuurlijke besluitvorming. Een aantal documenten kan in dit stadium al worden ingetrokken met de vaststelling van de omgevingsvisie. Deze zijn benoemd in de bijlage.

Door de omgevingsvisie te positioneren als centraal beleidsdocument binnen het fysiek domein wordt de toegankelijkheid en herkenbaarheid van ons beleid vergroot. Zowel voor inwoners en ketenpartners als voor raadsleden, bestuur en organisatie.

Kantttekeningen

1.1 Niet elke zienswijze leidt tot aanpassing van de visie

Sommige zienswijzen zijn te specifiek voor de visie of gaan buiten de invloedssfeer van de gemeente en leiden daardoor niet tot een wijziging van de visie. Dit wordt duidelijk gemaakt in de beantwoording in de reactienota.

Kosten, baten en dekking

De omgevingsvisie bevat geen uitvoeringsparagraaf met financiële doorvertaling. Deze volgt in de vorm van omgevingsprogramma's, gekoppeld aan concrete financiële voorstellen via de reguliere P&C cyclus.

Uitvoering

Na vaststelling van de omgevingsvisie worden de omgevingsprogramma's en het omgevingsplan verder vormgegeven. De omgevingsvisie zal periodiek worden geactualiseerd.

Na vaststelling wordt de visie in digitale online vorm gepubliceerd, zodat deze makkelijk toegankelijk is voor onze inwoners en voor onszelf.

Evaluatie

De visie is dynamisch van aard en kan periodiek worden geactualiseerd, onder meer wanneer nieuwe strategische beleidsuitspraken gewenst zijn of uit monitoring van het doelbereik blijkt dat bijsturing gewenst is. Monitoring zal in elk geval tweejaarlijks plaatsvinden aan de hand van de in de omgevingsvisie opgenomen doelstellingen en bijbehorende indicatoren.

Hengelo (Gld), 18 januari 2022

Burgemeester en wethouders van Bronckhorst,	
de secretaris,	de burgemeester,
B.J. Drewes	M. Besselink

Bijlagen

Omgevingsvisie Bronckhorst 2035

Reactienota

Bijlage Bestaande beleidsnota's fysieke leefomgeving

Atlas van Bronckhorst ([link naar digitale omgeving](#))